

Papier versus digitaal

Papier kan de concurrentie met digitale middelen aan

Tekst Ed Pielkenrood
Foto Bart Homburg

Voor de krant pakken we onze tablet, rekeningen en brieven versturen we per e-mail en een boek lezen we met een e-reader. Hebben we eigenlijk nog papier nodig? "Papier blijft", zegt Erik Timmermans, directeur van Informatiecentrum Papier en Karton, met stelligheid. "Onder andere het gemak en de snelheid brengen ons tot een steeds verdergaand gebruik van digitale informatiedragers, maar papier kan in bijna alle opzichten de concurrentie met de digitale middelen aan. En, niet onbelangrijk, papier is duurzaam."

De stichting Informatiecentrum Papier en Karton (Papierenkarton.nl) werd in 1996 opgericht door koepelorganisaties van producenten en gebruikers van papier en karton. Aanleiding was de onterechte perceptie dat de productie van papier zou bijdragen aan het slinken van het bosareaal wereldwijd.

Hartstochtelijk

Erik Timmermans (43) heeft jaren voor uitgevers gewerkt en is sinds 2010 directeur van Papierenkarton.nl.

Hij is een hartstochtelijk pleitbezorger van papier. "Wat gedrukt staat op papier heeft autoriteit. Consumenten hebben bovendien een band met

gedrukte media, met hun krant of tijdschrift. Papier heeft een gevoelswaarde, die de kwaliteit van de informatiebeleving verhoogt. Daarnaast zijn er nog de milieuvoordelen.

Een half uur de krant lezen op je tablet of PC levert meer CO₂-uitstoot

op dan het lezen van een papieren krant. Van de digitale informatiedragers wordt slechts 15 procent gerecycled. Daar tegenover staat dat 84% van het in Nederland gebruikte papier en karton wordt hergebruikt. Papier kan wel tot zeven keer worden gerecycled en komt uit een hernieuwbare bron: hout. Veel papier in Nederland

is tegenwoordig FSC- of PEFC-gecertificeerd. Dat wil zeggen dat de

grondstof is geproduceerd in duurzaam beheerde bossen. Voor iedere geoogste boom wordt er één of meer teruggeplant. Mede door de papierindustrie is het Europese bos sinds 1950 met 30% gegroeid. En dat is hard nodig om de broeikas effecten te neutraliseren."

Milieu-impact

De cijfers rollen Timmermans zonder hapering of schroom uit de mond. Hij baseert zich op onderzoeken van nationale en internationale instituten, die ook op de website van Papierenkarton.nl worden genoemd. Hij vult aan: "Onder veel e-mailberichten staat de boodschap: please consider the environment before printing this e-mail. De intentie daarvan is goed, maar het wekt de indruk alsof het verzenden van de e-mail geen gevolgen voor het milieu heeft. Niets is minder waar. Denk aan het stroomverbruik voor het verzenden van e-mails. Kolen vormen in Nederland de belangrijkste bron van stroom, een fossiele grondstof die opraakt en vervuult. Aan iedere verzonden e-mail 'plakken'

bovendien vele spamberichten. Deze worden vaak niet gezien, maar belasten het netwerk wel en kosten dus energie en uitstoot. Jaarlijks zijn de

spammails goed voor 17 miljoen ton CO₂-emissie. Elektronische communicatie biedt efficiency, maar niet noodzakelijkerwijs meer duurzaamheid. Het

► Alsof verzenden e-mail geen gevolgen voor het milieu heeft

► Print altijd onderdeel van mediamix

onnodig verzenden van e-mails is net zo goed een zaak van bewustwording als het onnodig printen van informatie op papier."

Innovaties

Digitale media zijn inmiddels geïntegreerd in het dagelijkse mediagebruik van de consument.

"Dat is gewoon een feit", vervolgt Timmermans.

"Vaak vullen print en digitale informatie elkaar aan. Print vormt bijvoorbeeld een ideale link naar webshops. Daarom wordt print zo vaak gebruikt als onderdeel van een mediamix. De brugfunctie kan op verschillende manieren plaatshebben.

Diverse innovaties maken het de lezer gemakkelijk om vanuit de printomgeving over te stappen naar de digitale wereld. Een

mooi voorbeeld daarvan is de druk van QR-codes. Wanneer de ontvanger deze inleest met zijn telefoon, krijgt hij aanvullende informatie, bijvoorbeeld een film, kortingsbon of productspecificaties."

Energietransitie papierketen

Efficiency en duurzaamheid gaan vaak hand in hand. Een voorbeeld daarvan is het project Duurzaam boek. Doelstelling van Duurzaam boek is efficiency en verduurzaming met kostenreductie tot gevolg. Het eerste boek is inmiddels verschenen: Rondom Staal van Koos van Zomeren (Arbeiderspers).

De resultaten zijn indrukwekkend:

51% CO₂-reductie

12% gewichtsbesparing

15,5% vermindering snijverlies

10.000 km transportreductie, geen materialen van fossiele oorsprong